

Arnhem wil monumentale fontein slopen

Door onze redacteur
Claudia Kammer

In Arnhem en op internet zijn handtekeningacties op touw gezet om een monumentale fontein van architect Henk Brouwer (1920-1974) en beeldhouwer Shinkichi Tajiri (1923-2009) te behouden. Ook Erfgoedvereniging Heemschut heeft zich in een brief aan de gemeenteraad bezorgd getoond over het plan.

Het college van Ben W wil de zogenoemde AKU-fontein op het Gele Rijdersplein overdragen aan projectontwikkelaars die plannen hebben voor een bouwproject op die plek. De fontein zou dan verplaatst moeten worden, maar de nabestaanden van kunstenaar en architect vrezen dat de fontein, als die eenmaal gedemonteerd is, in een opslag zal verkommen.

Ooit stond op de plek van de fontein een HBS. Dat gebouw is tijdens de Tweede Wereldoorlog beschadigd en daarna gesloopt. Op de plek kwam in 1961 een fontein, ontworpen door architect H. Brouwer, met daarin het beeld *De ontombare krachten van de Japans-Amerikaanse kunstenaar Shinkichi Tajiri*. Dit was een geschenk van de Algemene Kunstzijde Unie (tegenwoordig Akzo/Nobel) aan de burgers van Arnhem.

„De fontein is een symbool van de wederopbouw, als teken van optimisme”, zegt zijn dochter Ryu Tajiri. „Mijn vader was zelf oorlogsveteraan; hij diende in het Amerikaanse leger.” De fontein kreeg in 2008 de status van gemeentelijk monument en werd in 2013 door minister Bussemaker (PvdA, Cultuur) voordragen als rijksmonument van de wederopbouw. „De gemeente moet hier advies over geven en heeft dat telkens uitgesteld”, zegt Ryu Tajiri. „Als het monument wordt afgebroken en uit zijn context van we-

deropbouwarchitectuur wordt gehaald, krijgt het dat zeker niet meer.”

Erfgoedvereniging Heemschut heeft in maart een brief gestuurd naar de gemeenteraad. Zij schrijft: „Hier hangt de dreiging in de lucht van een foute beslissing die Arnhem voor altijd zal betrouwen en waarop de volgende generatie Arnhemmers slechts met verbijstering terug zal kunnen kijken.”

Woningcorporatie Volkshuisvesting wil samen met projectontwikkelaars een replica van de HBS bouwen met daarin 40 studentenwoningen. Heemschut ziet daar niets in. „Betaalbare woonruimte voor jongeren kan zo geregeld worden in een van de vele leegstaande gebouwen in de binnenstad.”

Ben W staat wel positief tegenover het HBS-plan. „Wij stellen aan de projectontwikkelaars als voorwaarde dat zij de verplaatsing en restauratie van de fontein betalen”, zegt wethouder Gerrie Elfrink (SP, Cultuur). „Ik beschouw dit als een kans om tegelijk de verpaupering van het plein aan te pakken en de fontein te behouden voor de toekomst. Als dit project niet kan doorgaan, omdat de nabestaanden zich verzetten tegen verplaatsing, weet ik niet of er geld zal zijn om de fontein te restaureren.”

De gemeenteraad heeft nog niet met een wijziging van het bestemmingsplan ingestemd. Ook moet nog een gesprek plaatsvinden met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Er is al jaren getouwtrek rondom de fontein. Het Gele Rijdersplein maakt een verwaarloosde indruk. „Er wordt weinig onderhoud aan de fontein gepleegd. Maar dat is nog geen reden om die te slopen”, zegt Ryu Tajiri. Een adviesbureau heeft berekend dat het monument te restaureren. Bart Brouwer, zoon van de architect. „Dat is net zoveel als er nu is uitgegeven aan de haalbaarheidsstudie naar verplaatsing.”

FOTO RIEN ZILVOLD

